

Vlucht of je leven

Een kortverhaal van Seren J. Smedts

31 oktober, een jaar geleden.

Terwijl hij haar moeder een klap verkocht, bleef Sanne verstijfd op de barkruk van de keuken zitten. Haar handen onder haar dijen, haar nagels in het leer gedrukt. Ze moest blijven zitten van hem. Nadat hij met Lianne praatte, zou zij ook volgen. Drie keer zou ze herhalen wat hij zegt, zodat ze later bij de politie niet in de war raakt en de waarheid vertelt. Zijn waarheid.

Sanne keek naar de grond want hem aankijken als hij het niet wou, is verboden. Behalve als hij tegen haar spreekt. Dan is het verplicht hem in de ogen te kijken, net lang genoeg zodat hij haar kan intimideren.

Ze durft ook niet achteromkijken, want hij had Roanne in het baby-parkje laten liggen. Elke traan bijt ze weg. Als haar vader voor haar komt staan, luistert ze als een loyale hond. Sanne knikt en eindigt met 'Ja.'

'Ja, wie?' vraagt hij met een schorre stem.

'Ja, papa.'

28 oktober

De regen knettert tegen de ramen en laat een sombere sfeer na in het lege huis. Sanne is zelden alleen thuis dus kan ze er maar beter van profiteren. Met haar haren in een knot, een losse joggingbroek en warme sokken, gaat ze in de hoek op de bank zitten. Dylans papieren liggen onaangeraakt op de salontafel. Sanne twijfelt, maar blijft zitten. Ze heeft het al twee keer doorgelezen. Daarbij zal haar beste vriend maandag in de auto wel kunnen vertellen welke goede scholen er zijn in Nederland.

De regen heeft plaatsgemaakt voor hagel. Sanne probeert zich te herinneren hoe het voelde om haar ogen te sluiten en enkel naar het tikken van de regendruppels te luisteren. Alleen koppelt ze het herfstweer nu aan Roannes dood. Roannes moord.

De woonkamer wordt verlicht door het televisiescherm en wat geurkaarsen die oma vorige week bracht. Verder is het donker en koud. Papa had de verwarming uitgeschakeld om te voorkomen dat hij één cent meer moest betalen eind oktober. Intussen rilt Sanne net als de hond van de kou. Nikky ligt op haar matje, naast de bank, met haar hoofd rustend tussen haar voorpoten. Eén ding wist Sanne zeker. Die hond had niet zoveel zorgen aan haar kop als zij. Morgen zou het familiebrunch zijn, maar Lianne zei de plannen af. Sannes moeder is de laatste tijd opvallend goed geworden in het verzinnen van excuses. Haar blauwe plekken komen van een val van de trap, de zere rug van vorige week door het sleuren met Maxines Maxi-Cosi en haar verstuikte pols had ze te danken aan een uit de hand gelopen spelgevecht met Nikky. Oma gelooft haar nooit, maar zwijgt. Enkel een troostend, warm hand op die van haar dochter. Lianne had al genoeg gehoord dat ze haar vent moest verlaten, maar dat kon ze niet. Dat kán ze niet.

Nu Nikky begint te snurken, betrapt Sanne zichzelf op een geeuw. Ze had niet geslapen vannacht. Lianne stond met de nacht en haar vader komt nooit thuis slapen op vrijdag. Met andere woorden, zij kon opstaan voor Maxines nachtpapflesje. Om drie uur en om zeven. Zo had Lianne het genoteerd op het briefje aan de koelkast. Alleen werd Maxine een uur

op voorhand wakker dus had Sannes wakker geen zin. Het kleine meisje weet niet beter, zei ze binnensmonds toen Maxine in haar armen lag. Wiegend viel ze na het boertje weer in slaap. Sanne besloot haar in bed te nemen. Ze kon de warmte en liefde wel gebruiken na die dag.

Met een slaperig hoofd zet Sanne de televisie uit. Nikky wordt wakker, staart haar kort aan en laat haar vervolgens weer op de grond zakken. Sanne kruipt van de bank en geeft haar trouwe viervoeter een nachtzoen.

‘Morgen gaan we naar het bos. Beloofd,’ sust ze in Nikky’s oor.

De goudgekleurde labrador lijkt ja te knikken, maar sluit haar ogen weer als Sanne haar hand wegtrekt uit Nikky’s vacht. Sanne blaast de rozengeurkaarsen uit en baant zich naar de trap. Als ze boven de kamer van de tweeling passeert, kan ze zich niet bedwingen. Het is tenslotte amper een jaar geleden. 31 oktober zou nooit meer hetzelfde zijn.

Haar knuffelbeer ligt nog steeds op de zitzak in de hoek van de kamer. Daarnaast is een leegte die opgevuld werd door haar bedje. Maxines bed staat aan de andere kant van de kamer, tegen de roze muur en onder de plasticen sterren op het plafond. Zo kon ze altijd naar haar zusje kijken, had Sanne gezegd in maart, toen ze de sterretjes opplakte.

Terwijl ze aan de losse koorden van haar jogging prutst, stapt ze tot bij de knuffelbeer. Als ze hem beetneemt en aan het pluchen dier ruikt, springen de tranen in haar ogen. Oncontroleerbaar. Onomkeerbaar. Even laat ze zichzelf weer rouwen, maar ze slikt het gemis weg. Zodra ze de beer terug heeft gelegd, balt ze haar vuisten. In haar hoofd één beeld. Haar vader.

29 oktober

Nikky's geblaf doet Sanne ontwaken. Ze veegt een sliert haar uit haar mond en gooit de donsdeken naar achteren op het bed. Haar ogen zijn nog halfgesloten tot ze naast haar kijkt. 7u10 geeft de wekker op haar nachtkastje aan. 7u10? gaat het in Sannes hoofd. Op zaterdag?

Na het aantrekken van een warme trui, komt ze de gang in. Nikky blaft opnieuw. Tweemaal. Als ze papa maar niet wakker maakt, denkt Sanne. Het zou niet de eerste keer zijn dat haar hond klappen krijgt omdat ze zijn rust verstoort. De vorige keer kwam Lianne tussen de twee, wat haar vervolgens één van de blauwe plekken bezorgde.

De achterdeur van de keuken staat op een kier waardoor Sanne op de tippen van haar tenen doorwandelt. Haar hart bonzend in haar borstkas. Nikky is stil. Haar mand staat rechts achter de deur, naast papa's voorraadkast. De tegels van de bergruimte voelen ijskoud aan Sannes blote voeten. Als ze de deur opendoet, deinst ze meteen een stap achteruit.

'Nikky?' fluistert ze.

De viervoeter kijkt op bij het horen van haar naam en snelt naar de deuropening tot bij Sanne.

'Kom mee.' Ze klopt zachtjes op haar bovenbeen om de aandacht van haar hond te trekken. Deze gehoorzaamt haar en loopt kwispelend de keuken in. Sanne slikt, werpt een laatste blik op haar vader, die stomdronken in het midden van de berging de tegels bedekt, en sluit de deur.

Om acht uur zijn Sanne en Nikky bij de hondenweide aangekomen. Een voordeel aan vroeg opstaan: geen lastige honden op het terrein. Als Nikky's halsband uit is, rent ze naar de struiken. Sanne laat zich met een zucht op de houten picknickbank zakken, tussen haar vingers draait ze de metalen ketting rond. Morgen zou haar meesterplan in werking gaan. Dylan komt om negen uur, dat heeft ze meermaals in haar mobiel gezet. Maxines wordt normaal om half drie opgehaald door Lianne, maar morgen zal Sanne om kwart voor negen aan de crèche staan. Ze zal zeggen dat er onverwachts iets gebeurd is en ze haar zusje moet meenemen naar

huis. De vrouw van de crèche zou fronsen, maar voor ze iets zeggen kan, heeft Sanne haar peuterzusje mee naar buiten.

Na een halfuur spelen, is Nikky uitgeput onder de bank komen liggen. Het lijkt stilaan het ideale moment geworden om honden uit te laten, want in de verte verschijnen er al twee Cocker Spaniels, een Jack Russel en een mopshond. Tijd om huiswaarts te keren. Voor de laatste keer.

30 oktober

Het ijskoude water van de kraan bezorgt Sanne een koude rilling over haar rug. Langzaamaan wordt het warmer en ontstaat er waterdamp. Sanne vangt het op en giet vervolgens haar maatbeker leeg in de soepketel. De pompoenstukjes blijven bovenaan zwemmen tussen de gember en tijmtakjes. Maxine klapt in haar handen.

‘Kl... Klaar!’ brabbelt het jonge meisje.

Sanne kijkt haar tweejarig zusje trots aan. ‘Flinke meid!’ Ze neemt het bordje met gerolde balletjes van het keukenaanrecht en plaatst ze naast de soepketel. Maxine blijft geduldig haar grote zus aanstaren.

‘Straks is de soep klaar. Nog even geduld.’

Sanne roert in de pot en sluit daarna tevreden het deksel. Haar moeder slaapt uit vandaag en ook Erik maakte het laat gisteren dus zal hij nog even wegblijven. Sanne dacht niet dat haar vader in staat was om gisterenavond überhaupt nog op zijn benen te staan na zijn dronken vrijdagavond. Toch verdween hij om acht uur naar zijn werk. Dat is toch wat hij Lianne zei.

Nu het huis nog stil is, begint Sanne weer te piekeren. Alsof ze de laatste weken iets anders heeft gedaan. Twee maanden geleden hakte ze de knop door met behulp van Dylan. De datum 31 oktober kwam snel ter sprake. Het was haalbaar om op voorhand voldoende te regelen, maar vooral symbolisch omdat Roanne haar leven die dag verloor. Dylan had het al vaker voorgesteld, maar Sanne durfde haar moeder niet in de steek laten. Na de zoveelste vechtpartij thuis, was ze naar Liannes kamer gegaan. Terwijl haar moeder over de rode plek op haar wang wreef, begon Sanne over haar plan. Weglopen van de man die zij haar vader noemt. Weglopen van de man die haar zusje vermoordde omdat ze niet stopte met huilen. Weglopen van de man die zijn eigen vrouw bont en blauw slaagt als hij zijn woede niet kwijt kan. Alleen bleef Lianne roerloos naar haar eigen spiegelbeeld staren, haar hand nog steeds tegen haar wang. Er rolden tranen over haar wangen, wat haar woorden tegensprak. ‘Dat kunnen we niet, Sanne. Hij is mijn man. Hij is jouw vader.’

Diezelfde avond belde Sanne haar beste vriend om groen licht te geven. 31 oktober wordt de dag dat ze het huis waarin ze opgroeide achterlaat. Haar moeder en de nagedachtenis van Roanne.

Om twaalf uur hoort Sanne de trap kraken. Aan het luide geluid te horen, weet ze dat het haar vader is. Sanne probeert rustig in en uit te ademen, maar sinds vrijdag is ze nóg banger van hem geworden. Het was de eerste keer dat hij haar zelf sloeg. Sanne kreeg een harde klap tegen haar gezicht omdat ze Nikky vergat uit te laten en de hond binnen plaste. Zou hij dat nog weten? Zou hij nog steeds boos zijn op haar?

‘Sanne?’ roept zijn stem vanuit de traphal.

Maxine zit op de mat met Roannes knuffelbeer tussen haar benen. Haar ogen op Sanne gericht.

‘Ja?’

‘Waarom hangt het hier vol papiersnippers?’ klinkt zijn stem woest.

Sanne brengt haar wijsvinger naar haar lippen en schudt haar hoofd naar Maxine. Dan staat ze op, loopt ze met trillende handen naar de hal en kijkt ze haar vader aan. Hij staat nog bovenaan de trap, met zijn handen gekruist ter hoogte van zijn middel. Sanne kijkt naar de slinger die naast de trap tegen de muur hangt. De slinger die ze gisterenmiddag nog met Maxine maakte.

‘Max en ik hebben dat geknutseld,’ zegt Sanne stil.

Erik slaat zijn ogen ten hemel en reikt naar de papieren pompoenen.

‘Het is Halloween morgen, ik wou gewoon iets leuks doen voor Maxine.’ Sanne kijkt haar vader smekend aan terwijl hij de slinger tussen zijn vingers laat glijden. Genadeloos trekt hij het knutselwerk van de muur. De feloranje pompoenen dwarrelen naar beneden, tot voor Sannes voeten. Met opgehouden adem bukt ze, raapt ze Maxines werkjes op en stapelt ze in haar hand. Erik loopt langzaam de trap af. Hij komt bij de voorlaatste trede, een haar naast waar Sanne staat, en balt zijn vuist.

Sanne sluit haar ogen en knijpt haar ogen tot spleetjes. Ze denkt aan morgen. Aan de rit naar het huisje van Dylans vader in de Polders. Nikky

zou ongestoord kunnen rennen op de vlaktes met Maxine lachend achter haar na.

‘Zorg dat dit straks weg is. Ik wil die rommel hier niet.’

Sanne opent haar ogen en knikt onderdanig naar haar vader. ‘Ja, pa-pa.’

31 oktober

Lieve mama,

Als je dit leest ben ik halverwege mijn vluchtweg. Want ik vlucht, mama.

Ik kan niet meer ademen. Papa brengt niet alleen jou en mij, maar ook kleine Maxine in gevaar. Ik ben achttien, ik moest beslissen voor haar en voor mezelf. Jij kan het niet, dat vertelde je me zelf.

Roannes dood is vandaag een jaar geleden. Het was geen ongeluk, mama. Dat weten we allebei. Roanne zou twee worden dit jaar. Twee jaar. Haar leven werd te vroeg beëindigd omdat ze hilde, mama. Ze hilde en papa kon het niet verdragen. Wat zal het volgende zijn?

Maxine en Nikky zijn in goede handen, dat beloof ik.

D. en ik rijden naar waar de heuvels stoppen. Ik wacht, ik zal blijven wachten tot je naar ons toe komt. Je verdient dit leven niet, mam.

Je voedde me op als een zelfstandige meid en dat zal ik ook wezen. Voor Max, Nikky en mezelf. Ik maakte mijn keuze, nu is het aan jou. Vanavond vieren we Halloween zoals wij dat vroeger vierden. Met pompoensoep en spinnenballetjes, een verkleedpartijtje, maar geen griezel. De griezel laten we achter ons.

Ik hou van je. Het spijt me.

Sanne

